

VSV Achterhoek Oost

Protocol badbevalling in het SKB

Doel

- Het bieden van een extra optie voor het opvangen van de weeën en ter pijnbestrijding;
- Het tegemoet komen aan de wens van de zwangere om te kiezen voor een badbevalling in het ziekenhuis.

Indicatie

- Barenden die de wens hebben in bad te bevallen en/of te ontsluiten en geen contra-indicatie hebben, mogen gebruik maken van het bad op de eigen (bad)kamer;
- Indien de zwangere of burende deze wens heeft, dient men de contra-indicaties, de gang van zaken en de kosten te bespreken.

Patiëntenvoorlichting

- De partner is verantwoordelijk voor het opzetten en opruimen van het bad;
- De parteur is verantwoordelijk en beslist of de burende in bad kan en/of de uitdrijving daar kan plaatsvinden. Tijdens de bevalling kan van deze beslissing worden afgeweken;
- De kosten zijn €89,00, dit is voor de aanschaf van het pakket met de benodigdheden. Deze dient de zwangere zelf aan te schaffen via bevallingsbaden.nl en kan retour indien het niet gebruikt wordt; <https://www.bevallingsbaden.nl/product/bevallingspakket/> Bevalpakket voor bad mini.
- Voor de burende die durante partu besluit gebruik te willen maken van het bad, is er per 1^e lijns praktisch een pakket beschikbaar. Deze staan bij de spullen van het bad.
  - o 1^e lijns baring: de verloskundige kan rechtstreeks afspraken maken met de ouders over de financiële afhandeling. De 1^e lijn zorgt er dan ook voor dat er een nieuw pakket op voorraad komt.
  - o 2^e lijns baring: er kan gebruik worden gemaakt van het pakket van de praktijk die het kraambed zal verzorgen. Bij ontslag vermelden aan de 1^e lijn dat er gebruik is gemaakt van het bevalbad/bevalpakket. De 1^e lijn zorgt dan voor de financiële afhandeling en dat er een nieuw pakket op voorraad komt.
- Het is aan te raden een badlaken mee te nemen en badslippers te dragen;
- De partner mag ook in bad, mits hij/zij badkleding draagt;
- Op de VSV website is bij zwangereninformatie een document te vinden met de opzet en opruiminstructies en een link naar bevallingsbaden.nl voor het bestellen van het juiste pakket.

Voordelen

- Het warme water zorgt voor een natuurlijke ontspanning waardoor het lichaam meer endorfines gaat aanmaken. Deze natuurlijke pijnbestrijding zorgt ervoor dat de weeën beter opgevangen worden en er minder vaak medicinale pijnstilling nodig is;
- Door het water zijn er meer bewegingsmogelijkheden waardoor de burende beter kan wisselen van houdingen;

- Het warme water zorgt ervoor dat het perineum soepeler wordt. De kans op een episiotomie of ruptuur wordt mogelijk kleiner. Ook is er over het algemeen minder bloedverlies na de bevalling;
- Voor het kind is het een natuurlijke overgang van het vertrouwde vruchtwater naar het warme badwater. Het kind kan even onder water blijven omdat door de druk van het water de longen nog niet open zijn gegaan. De eerste ademteug gebeurt pas als het kindje met het hoofdje uit het water komt;
- Veelal zijn baby's rustiger en huilen ze minder na de geboorte.

Nadelen

- Arbo technisch is een badbevalling niet een grotere belasting voor je rug mits hier aandacht voor is;

- Probeer niet al te veel over de badrand te leunen.
- Gebruik een laag krukje of een bal om op te zitten en op deze manier de bevalling te volgen.
- Zorg er voor dat je knieën gebogen zijn als je je over de badrand buigt of ga op je knieën zitten. Buig altijd vanuit je knieën en heupen en niet vanuit je rug.
- Als je je steeds bewust blijft van een goede houding kunnen rugklachten voorkomen worden. De kans op rugklachten zijn bij waterbevallingen niet groter dan bij andere bevallingen

- Hyperthermie bij moeder door het warme badwater;
- Tachycardie bij de foetus door het warme badwater;
- Afzakken van de contracties;
- Moeizaam inschatten van de hoeveelheid totaal vaginaal bloedverlies;
- Bij overdracht naar de 2^e lijn moet de barende mogelijk het bad verlaten, afhankelijk van de indicatie.

Contra-indicaties

Er dient sprake te zijn van een a terme zwangerschap	
Contra-indicatie voor ontsluiting en uitdrijving	Contra-indicatie voor uitdrijving
<ul style="list-style-type: none"> - Koorts durante partu - Epiduraal anesthesie - Foetale nood/suboptimaal CTG - Ruim vaginaal bloedverlies tijdens de ontsluiting - Placenta praevia (marginalis) - Inadequate foetale registratie (indien CTG geïndiceerd) - Er is sprake van diarree/dunne ontlasting - Maternale infectie (hepatitis B, C of HIV) - Maternale immobiliteit - Pre-eclampsie met iv-medicatie of hoge tensies - Langdurig gebroken vliezen zonder weeën - MRSA/ESBL drager 	<ul style="list-style-type: none"> - Alle contra-indicaties voor ontsluiting - Fluxus >1 liter ia. op basis van atonie - Verhoogde kans op schouderdystocie - Schouderdystocie ia. - Stuitligging - Gemelligraviditeit - Partus prematurus - Niet coöperatieve barende
	Relatieve contra-indicaties <ul style="list-style-type: none"> - BMI > 35 ivm verminderde mobiliteit - Totaalruptuur ia.

Verloop en werkwijze

- Het bad zit in de rugzak/of het bad is gedeeltelijk opgeblazen in de opslagruimte naast kamer 26. De handleiding, het reparatiemateriaal en de pomp liggen ook daar. Ook de bevalpakketten van de 1^e lijn staan hier.

Aandachtspunten

- Houdt er rekening mee dat het volledig vullen van het bad ongeveer 45-60 minuten duurt. Tijdens en na het vullen van het bad, is het niet meer mogelijk deze te verplaatsen. In de rugzak zitten de opzet- en opruim instructies;
- Na twee uur in het bad neemt het effect van het warme water af. Soms kunnen de weeën ook afnemen door het warme water. Geadviseerd wordt dan ook om a 2 uur van houding te veranderen en even uit bad te gaan. Bijvoorbeeld voor een toiletgang en/of om te toucheren;
- Adviseer de barende om regelmatig te drinken om uitdroging te voorkomen;
- Controleer regelmatig de temperatuur van het badwater en vul zo nodig aan met warm water. Een disposable thermometer zit in het pakket;
- Persdrang kan uitblijven of minder duidelijk aanwezig zijn door verminderde zwaartekracht in bad. Eventueel kan een hurkhouding dit verbeteren;
- Het dragen van lange handschoenen door de parteur wordt aanbevolen. De handschoenen zijn steriel per paar verpakt met een extra manchet tot over de elleboog. De handschoenen liggen bij de spullen voor het bad in de opslagkamer;
- Tijdens de uitdrijving faeces weghalen met behulp van het schepnetje, deze zit in het pakket;
- Direct na de geboorte kan de baby onder water gehouden worden voordat deze naar boven wordt gehaald. Hierna kan huid-op-huid contact plaatsvinden. De baby toedekken met een muts en doeken. De doeken nat/warm houden met het warme water;
- De baby merkt soms niet dat hij uit de baarmoeder is. Prikkelen is vaak voldoende om de eerste ademteug te stimuleren. Het is gebruikelijk dat ze niet huilen;
- Oxytocine kan volgens protocol gegeven worden. Intramusculaire injecties kunnen ook onder water gegeven worden;
- Afnavelen kan in bad gebeuren;
- Nadat de vrouw en het kind het bad hebben verlaten direct beginnen met de afwatering via de afvoerslang en de dompelpomp. Het afvoeren duurt ongeveer 30 minuten.

Hygiëne instructies

- Draag (lange) handschoenen indien er een interventie verricht moet worden in het water;
- Draag een plastic schort over je uniform/kleding;
- Na gebruik kan de binnenhoes, inclusief slangen en dompelpomp, worden verwijderd en weggegooid. Draag hierbij handschoenen;
- Het bevalbad dient schoongemaakt te worden met Wecoline clean 'n easy. Dit staat bij de badspullen in de opslagkamer naast kamer 26.

Kraamzorg

- Gezien de extra handelingen is het tekenen van het LIP voor extra partusuren gewenst.